

เปิดตำนาน....ยาไทยยอดนิยม

นำเสนอเมื่อ : 21 ต.ค. 2552

แม้กาลเวลาจะผ่านไปนานเกือบศตวรรษ แต่แทบไม่น่าเชื่อเลยว่า ยาไทยยอदनียม หลายยี่ห้อ ยังดำรงอยู่ได้อย่างน่าอัศจรรย์ ท่ามกลางยาฝรั่งและยารักษาโรคใหม่เกิดขึ้น
แต่ยาโบราณยอदनียมเหล่านี้ยังขายดี และบางยี่ห้อยังคงรูปลักษณะ ทั้งที่หอ ของ ตรีชัยหอเหมือนเดิมทุกอย่าง

ยิ่งใคร่รู้ถึงตำนานการเกิดขึ้นของแบรนด์ยอदनียมบางชนิด จะยิ่งค้นพบว่า นี่คือเสน่ห์ และวิถีชีวิตของคนในอดีตที่ผ่านมาไปยุคสมัยก็ยังคงคลาสิกต่อไปอีกนานเท่านาน

ตัวอย่างยาแบรนด์ยอदनียม ซึ่ง ผู้จัดการ Lite หยิบนำมาเล่าถึงการก่อเกิดและการตั้งชื่อสินค้า ซึ่งมีที่มาที่ไป ชนิดที่ใครได้รู้แล้ว จะพบว่า ยี่ห้อหรือตราสินค้า
ล้วนมีกำเนิดอย่างน่าสนใจตาม

ผงมหัศจรรย์รุ่มชูชีพ

ของสีส้มๆ มีสัญลักษณ์รูปรุ่มชูชีพ เป็นตำนานของอมตะแบรนด์อีกยี่ห้อหนึ่ง ถึงวันนี้มีอายุถึง 58 ปีเต็มแล้ว ซึ่งผงพิเศษโรยแผลและรักษาลิวซิดนี้ ยังขายดิบขายดี
และใช้สัญลักษณ์เหมือนเดิมทุกอย่าง

ต้นกำเนิดของแบรนด์รุ่มชูชีพนี้ เกิดขึ้นจาก กุรวิเริ่มของสมเกียรติ ศกโกวิท ซึ่งเป็นคนชาวจังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
จังหวัดเชียงใหม่ รุ่นที่ 1 (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยแม่โจ้) ต่อมาได้เข้ารับราชการที่กรมป่าไม้ แต่ด้วยมีใจรักในการค้าขาย จึงตัดสินใจลาออกจากราชการ

ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจของเขาในขณะนั้น มีความคิดที่จะผลิตยาขาย เพราะเห็นว่าอาชีพขายยาเป็นอาชีพที่สงบและเป็นกุศล และยาที่ผลิตได้จะต้องมีคุณภาพ ราคาถูก
เหมาะกับผู้ที่มียาได้น้อย จึงได้อาศัยความรู้ที่ได้เล่าเรียนมา พยายามคิดค้น และพัฒนาสูตรจากเภสัชตำรับทั้งในและต่างประเทศ
โดยยึดวัตถุดิบจากต่างประเทศมาปรุงผสมกับตัวยาอื่น ๆ ทดลองอยู่นาน จึงได้ตำรับยาผงชนิดนี้ขึ้น มาบรรจุซองขาย

ไม่น่าเชื่อว่ายาที่เขาผลิตเริ่มขายดีและเริ่มเป็นที่ต้องการของผู้ที่ซื้อไปใช้ เขาจึงพยายามคิดตั้งชื่อตำรับยาผงโรยแผลและรักษาลิวซิดที่ตนเองได้พัฒนาขึ้น
โดยมีอยู่วันหนึ่งได้ไปนอนพักอยู่ที่วัดประตูลี้หลังวัดเทพศิรินทราวาส จังหวัดกรุงเทพมหานคร เห็นเครื่องบิน บินผ่านมามีทหารมากมายโดครมชูชีพ ลงมาที่ท้องฟ้า

จึงเกิดความคิด และตัดสินใจใช้ "รุ่มชูชีพ" เป็นเครื่องหมายการค้า และตั้งชื่อตำรับยาผงโรยแผลรักษาลิวซิดว่า "ผงพิเศษ" และยังนำเอารูปของตนเองมาไว้บนซองยาอีกด้วย
ส่วนชื่อบริษัทได้นำชื่อ ภริยา "สมจิตต์" มาตั้ง จึงได้เป็นบริษัทสมจิตต์โฮสเทลจกัด

โดยในช่วงแรกบริษัทฯ ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 96 ถนนจักรพรรดิพงษ์ แขวงนางเลิ้ง เขตพระนคร กรุงเทพฯ และผงพิเศษรุ่มชูชีพได้ออกจำหน่ายอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 19
สิงหาคม 2493

ต่อมา ในปี 2505 กระทรวงสาธารณสุขได้ออกกฎหมายใหม่ ให้เปลี่ยนชื่อยาต่างๆ ที่มีชื่ออยู่แล้วเป็นการออกอ้างสรรพคุณในการรักษา สมเกียรติ จึงได้เปลี่ยนชื่อจาก
"ผงพิเศษรุ่มชูชีพ" เป็น "ผงพิเศษตราชูชีพ" ซึ่งแปลว่าแตกตางไปจากสามัญ

ในปีต่อมา สมเกียรติ ได้ย้ายบริษัท มาเปิดที่ เลขที่ 9/19 ซอยลาดพร้าว 23 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทน์เกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ และได้สร้างโรงงานขึ้นมาใหม่
เป็นโรงงานชั้นเดียวพร้อมโรงพิมพ์ และปัจจุบันได้ทนายทสิมทอติกิจการแทน

ตำนานยาตรากิเลน

"ยาราตุ 4 ตรากิเลน แม่น้ำเจ้าชื้อติดบ้านเป็นประจำ" โฆษณายาราตุ 4 ตรากิเลนที่หลายคนยังจำได้ แต่ใครจะรู้ว่า ยาแบรนด์ตรากิเลนถูกคิดขึ้นตั้งสมัย ร.6
และได้กลายเป็นคลาสสิกแบรนด์ที่ยังดำรงอยู่ถึง 100 กว่าปีแล้ว

ในปีระวัติ 110 ปีของโฮสเทลฯ ได้ระบ่าว นายแป๊ะ เป็นผู้เริ่มนำเขาสตราและตั้งชื่อคำว่ากิเลนขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย ผลิตยาชนิดแรก
โดยใช้ชื่อว่ายาฤษณากลิ่นตรากิเลน จากนั้นก็นำขึ้นทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเพื่อใช้ในกิจการเสื่อป่า
ปรากฏว่ายาชานานนี้มีสรรพคุณในการบำบัดรักษาอย่างน่าอัศจรรย์

เมื่อความทราบถึงพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 จึงได้พระราชทานเข็มเสื่อป่าเป็นรางวัล และทรงเขียนแนะนำให้ใช้ยาฤษณากลิ่น ในพระราชนิพนธ์กับป่วย ยิ่งกว่านั้นในปี
2456 ยังได้พระราชทานนามสกุล โฮสเทลฯคราะห์ ให้เป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูลอีกด้วย

ตรากิเลน เป็นเครื่องหมายการค้าที่นายแป๊ะเลือกใช้ เนื่องจากชาวจีนเชื่อกันว่าตัวกิเลนเป็นสัตว์ที่มาจากสวรรค์มักจะมาปรากฏตัวให้เห็นในปีที่อุดมสมบูรณ์
เมื่อนวมกกับสัญลักษณ์ดวงอาทิตย์ และคัมภีร์ตำราพิชัยสงคราม ยิ่งทำให้เครื่องหมายการค้า ดูศักดิ์สิทธิ์ และน่าเชื่อถือ

เมื่อนายแป๊ะ โฮสเทลฯคราะห์ ถึงแก่กรรม นายสวัสดิ์ โฮสเทลฯคราะห์ บุตรชาย ได้สืบช่วงบริหารจัดการกิจการแทน
โดยอาศัยพื้นความรู้ทันสมัยที่ได้รับการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบกับประสบการณ์ที่เคยเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญของบริษัท
ทำให้นายสวัสดิ์สามารถสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ บริษัท โฮสเทลฯ (เด็กเองหยู) จำกัด ได้อย่างมั่นคงตลอดมา

โดยในระยะแรกมีผู้ร่วมงานเพียง 4-5 คน ผลิตและขายยาฤษณากลิ่นเป็นหลัก ต่อมาได้ย้ายร้านขายยาจากลำพัง มาตั้งที่ถนนเจริญกรุง ใกล้สี่แยกเอส.เอ็ม.บี.
พร้อมกับเปลี่ยนชื่อให้สมกับกิจการที่ใหญ่โตขึ้นว่า โฮสเทลเด็กเองหยู ในปี พ.ศ. 2475 มีการเพิ่มตัวสินค้า อาทิ ยาราตุ 4 ยาแก้ไอ ยาระบาย ยามอบไต๋ ยาทันใจ ยาหอมชนะลม
ล้วนได้รับความนิยมเป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภคอันยาวตราบจนกระทั่งปัจจุบัน

ยาแก้ปวดประระบอแรด

ยารชนิดนี้ เริ่มผลิตขึ้นโดย บริษัท เทวกรรมโฮสเทล จำกัด ซึ่งก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2480 โดยพันตรีหลวงสิทธิโยธาภิรักษ์ (ทองม้วน อินทรทัต) แพทย์แผนปัจจุบันชั้น 1
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิต และจำหน่ายยารักษาโรคอื่น ได้แก่ "ยาประระบอแรด" ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขเป็น "ยาประระบอแรด" จนถึงปัจจุบัน
ซึ่งยังคงเป็นที่นิยมของผู้บริโภค เนื่องจากมีสรรพคุณจากน้ำตาลแลคโตส และซึ่กการันโดยไม่มีส่วนผสมของคาเฟอีน จึงทำให้รับประทานง่าย

ตัวอย่างยี่ห้อยาไทยโบราณที่โด่งดัง

- ยาประระบอแรด
- ยาหอมป่อยใหม่ มาจากคำว่า ยาหอมปอดใหม่
- ยาปวดหาย มาจากคำว่า ยาปวดหาย
- ยาทันใจ แต่เดิมใช้ชื่อว่า ยาทันใจ ของโฮสเทลฯ เป็นยาแก้ปวดชนิดผงที่ผลิตมานานกว่า 60 ปี
- ยาหน้าระคุมพล เป็นยาระบายอ่อนๆ รัสเซียยอมหวาน ผู้ผลิตทางขายยาอยู่หน้าวัดมหรธพ
- ยาภูมารอนันท์ รุสหวานหอม ทำให้เด็กเจริญอาหาร ของห้างปลุกเสกโฮสเทล
- ยาประดงพระสังขทรงขางตราเสือมังกร ของห้างขายยาตราเสือมังกร
- ยาฤษณากลิ่นตรากิเลน ของห้างเด็กเองหยู
- ยาควาสमानลิ้นตราใบโพ ของห้างขายยาตราใบโพ
- ยาชมเม็ดตราใบหอ ของห้างขายยาตราใบหอ
- ยาหอมชวาง ตรา ลิงถือลูกท้อ
- ยาหอม ตรา กุญแจทองมา
- ยารอยปีของห้างสุขุมโฮสเทล ถนนวิสุทธิกษัตรีย์
- ยาหอม ตรา หาดเจดีย์
- ยาหอมอำพันทอง ตราประสาททอง ของ ห้างประสาททองโฮสเทล
- ยาราตุหน้าขาว ตรากระต่ายบิน
- ยาตองเหลาแสงสว่างตราค้างคาว เป็นยาให้สตรีหลังคลอดบุตรรับประทานเพื่อขับน้ำคาวปลา และ อยู่ไฟ